

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 18.12.2024 р. №10)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «18» грудня 2024 р. № 206

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»
для вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 № 397, Типової програми підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти щодо надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2021 № 457) та відповідно до професійного стандарту

«Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України, від 19.10.2021 № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту вихователів закладу дошкільної освіти».

Освітня програма також враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України в редакції від 27 січня 2021 р. №86 «Положення про заклад дошкільної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Державного стандарту дошкільної «Базовий компонент дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33, Положення про психологічну службу у системі освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509 та в контексті вимог законодавства, зокрема, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вихователя закладу дошкільної освіти та з урахуванням європейського вектору розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: створення умов для формування сучасних компетентностей у педагогів, які відповідають потребам дітей дошкільного віку в контексті нової освітньої парадигми України. Професійний розвиток вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти щодо забезпечення всебічного розвитку дітей на основі використання інноваційних методів та технологій навчання і виховання; підготовки дітей дошкільного віку до шкільного навчання в рамках Нової української школи, що сприяє гармонійному переходу від дошкільної до початкової освіти; формування у дітей ключових компетентностей для успішного майбутнього, включаючи комунікативні, соціальні, емоційні та творчі навички; впровадження інтегрованого, компетентнісного та інклюзивного навчання; створення сприятливого освітнього середовища, яке відповідає сучасним освітнім та психологічним стандартам.

Основні завдання програми:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти;
- поглибити й розширити знання вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти з теорії і практики організації освітнього процесу, що забезпечує якісні зміни та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній системі дошкільної освіти;
- удосконалити вміння вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- поглибити й розширити теоретичні знання вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти з фахових і психолого-педагогічних дисциплін;
- формування розуміння слухачами сутності понять «Державний стандарт дошкільної освіти», «цінності дошкільної освіти», «компетентність»;
- «освітнє середовище», «якість дошкільної освіти» тощо;
- формування здатності педагогічних працівників організовувати різні види діяльності

дітей у закладі дошкільної освіти на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно-орієнтованого, інтегрованого, соціокультурного підходів та базових принципах (демократичність; рівний доступ до якісної дошкільної освіти кожній дитини, освіти без дискримінації за будь-якими ознаками; забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору; міжвідомча взаємодія; державно-громадське та державно-приватне партнерство в організації та управлінні дошкільною освітою; соціально-педагогічне партнерство громади та всіх учасників освітнього процесу);

- забезпечення вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти сучасними знаннями та інструментами для роботи з дітьми дошкільного віку відповідно до принципів Нової української школи, що передбачає розвиток індивідуальних освітніх траєкторій, формування компетентностей тощо;
- підвищення рівня професійної майстерності вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти, емоційного інтелекту та здатності працювати в команді, з батьками, а також ефективної взаємодії з дітьми;
- сприяння створенню комфортного, інклюзивного та безпечного середовища, де діти можуть розвиватися як соціально, так і емоційно.

Запропонована програма спрямована на модернізацію дошкільної освіти в Україні з урахуванням сучасних викликів та реформ, що спрямовані на підготовку дітей до Нової української школи.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері дошкільної освіти;
- сутності Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту дошкільної освіти (Базовий компонент дошкільної освіти);
- структури та змісту чинних освітніх програм дошкільної освіти;
- планування освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти;
- академічної свободи вихователя в організації освітнього процесу;
- сутності концепції Нової української школи, її принципів та завдань;
- вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку.
- методів створення емоційно безпечного та сприятливого середовища для розвитку дітей;
- особливостей організації ефективної комунікації з батьками для створення партнерської моделі виховання дітей дошкільного віку;

Уміння:

- планувати та організовувати освітній процес відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних документів у сфері дошкільної освіти;
- організовувати освітній процес з урахуванням сучасних педагогічних методів та технологій;
- розробляти навчальний зміст і визначати послідовність його реалізації, враховуючи державний стандарт дошкільної освіти, чинні програми, затверджені Міністерством освіти і науки України та іншими відповідними органами, а також аналізувати попередні освітні досягнення дітей і їхні потреби;
- враховувати індивідуальні потреби та інтереси дітей, адаптуючи освітні програми до їхніх особливостей.
- сприяти розвитку компетентностей і навичок у дітей, необхідних для всебічного розвитку та успішного навчання в майбутньому;
- ефективно комунікувати з дітьми, батьками та колегами.
- забезпечувати ефективну співпрацю та командну роботу з колегами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу для досягнення спільних цілей;
- створювати інклюзивне середовище, де кожна дитина, незалежно від особливостей

розвитку, відчуває себе частиною колективу;

- використовувати інформаційно-комунікаційні технології для розвитку дітей, створення інтерактивних занять, використання цифрових ресурсів для навчання;
- сприяти розвитку емоційного інтелекту у дітей, допомагати їм навчатися самоконтролю, співпереживанню та соціальній взаємодії.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- генерування нових ідей (креативність);
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- просування національно-патріотичних та демократичних цінностей (патріотизм, українська національна ідентичність, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність);
- інклюзія та безбар'єрність;
- партнерство з батьками та громадою;
- професійна етика, рефлексія та саморозвиток.

<i>Розробник програми</i>	<i>Антоніна Михайлівна Шевченко</i> , доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат психологічних наук
<i>Найменування програми</i>	Освітня програма підвищення кваліфікації «Сучасні орієнтири дошкільної освіти в контексті Нової української школи» для вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти
<i>Мета програми</i>	Створення умов для формування сучасних компетентностей у педагогів, які відповідають потребам дітей дошкільного віку в контексті нової освітньої парадигми України. Професійний розвиток вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти щодо забезпечення всебічного розвитку дітей на основі використання інноваційних методів та технологій навчання і виховання; підготовки дітей дошкільного віку до шкільного навчання в рамках Нової української школи, що сприяє гармонійному переходу від дошкільної до початкової освіти; формування у дітей ключових компетентностей для успішного майбутнього, включаючи комунікативні, соціальні, емоційні та творчі навички; впровадження інтегрованого, компетентнісного та інклюзивного навчання.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Вихователі, вихователі-методисти закладів дошкільної освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 ЄКТС (72 аудиторних годин, 48 годин – самостійна робота)

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Прогностична (А1.1); А2 Організаційна (А2.1, А2.3, А2.4); А3 Оцінювально-аналітична (А3.2); А.4 Предметно-методична (А4.1); Б1 Здоров'язбережувальна (Б1.2); В1 Психо-емоційна (В1.1, В1.2); В2 Педагогічне партнерство (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Морально-етична (В3.1); Г1 Здатність до навчання впродовж життя (Г1.1, Г1.2); Г2 Інформаційно-комунікаційна (Г2.1, Г2.2, Г2.3).
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль І. Філософія освіти ХХІ століття		6	6	—	—	6
1.1.	Національна ідентичність в історичному вимірі	4	4	—	—	4
1.2.	Культурна компетентність у професійному розвитку педагога Нової української школи	2	2	—	—	2
Модуль ІІ. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		24	—	—	24	14
2.1.	Професійний стандарт: ключові і професійні компетентності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
2.2.	Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей	2	—	—	2	2
2.3.	Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти в контексті реалізації Нової	2	—	—	2	2

	української школи					
2.4.	Психолого-педагогічні особливості соціалізації дітей у різновікових групах закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
2.5.	Тайм-менеджмент: ефективні інструменти і стратегії	4	—	—	4	—
Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»		6	—	—	6	4
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»		6	—	—	6	2
Модуль III. Професійна діяльність педагогічних працівників в умовах закладу дошкільної освіти		34	—	—	34	20
Інваріантна частина		26	—	—	26	20
3.1.	Нормативно-правові документи в галузі дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.2.	Організація розвивального безпечного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.3.	Педагогічна етика й етикет: створення комфортного освітнього простору	2	—	—	2	2
3.4.	Особистісний саморозвиток педагога в умовах реформаційних процесів в освіті	2	—	—	2	2
3.5.	Інноваційна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти: діагностика та перспективи розвитку	2	—	—	2	2
3.6.	Професійна компетентність педагогічного партнерства вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.7.	Розвиток лідерської компетентності вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
3.8.	Компетентнісний підхід як основа набуття життєвого досвіду дітей дошкільного віку	2	—	—	2	2
3.9.	Розвиток м'яких навичок дітей дошкільного віку (комунікація, співпраця, креативність, критичне мислення, лідерство)	2	—	—	2	2
3.10	Граємо та вчимося: інтерактивні ігри для розвитку дошкільнят	2	—	—	2	2
3.11	Розвиток медіаграмотності засобами критичного мислення у дітей старшого дошкільного віку	4	—	—	4	2
3.12	Емоційна грамотність педагога та розвиток емоційного інтелекту дітей	2	—	—	2	2
Варіативна частина		8	—	—	8	8
3.13	Розвиток соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку	4	—	—	4	—
3.14	Особистісно-професійний імідж сучасного педагога	2	—	—	2	—
3.15	Арт-педагогіка у роботі вихователя закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	—
3.16	Koffi-art як засіб арт-терапії у розвитку емпатії дітей дошкільного віку	2	—	—	2	—

3.17	Формування творчої особистості в інтегрованій творчій діяльності виховання ЗДО (засобами ниткографії, фольги, природного, викидного та текстильного матеріалів)	4	–	–	4	–
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2	–	6	–
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2	–	–	–
4.2.	Тематична дискусія «Сучасні аспекти та інноваційні тенденції дошкільної освіти»	2	–	–	2	–
4.3.	Захист проєктів	2	–	–	2	–
4.4.	Вихідне діагностування	2	–	–	2	–

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Національна ідентичність в історичному вимірі.

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та його статті щодо основних напрямків освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, пропоновані Законом України для реалізації основних напрямків виховання національної та громадянської ідентичностей.

Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовно-морального виховання. Регіональність в становленні української національної та громадянської ідентичності. Роль позашкільних заходів та позакласної роботи у формування національної та громадянської ідентичності. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної діяльності.

1.2. Культурна компетентність у професійному розвитку педагога Нової української школи.

Соціально-культурологічний вимір сучасної освіти. Теоретичні витoki загальнокультурної компетентності: поняття «культура» та «людина культури» у соціумі освіти. Культурна компетентність в системі загальних компетентностей вчителя: сутність і структура культурної компетентності вчителя. Компетентнісний потенціал мистецтва у розвитку культурної компетентності як чинника професійного розвитку вчителя.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Професійний стандарт: ключові і професійні компетентності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти

Ключові і професійні компетентності вихователя закладу дошкільної освіти. Основні аспекти професійного стандарту для вихователів закладів дошкільної освіти. Здатність до спілкування з дітьми та їхніми батьками, розвиток індивідуальних навичок у дітей, а також здатність до адаптації до змін у середовищі дошкільного закладу. Психологічні особливості дітей дошкільного віку, методи виховання та навчання, а також уміння працювати в команді використовувати сучасні педагогічні технології. Професійний розвиток вихователя закладу дошкільної освіти. Сучасні методи та підходи до професійного розвитку вихователя: менторство, колегіальні обміни досвідом, використання інноваційних технологій в освітньому процесі.

2.2. Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей.

Зміст понять «інтернет» та «гаджетозалежність». Причини виникнення Інтернет- та гаджетозалежності. Ознаки залежності та наслідки. Фізичні, психологічні та соціальні ризики гаджетозалежності у дітей дошкільного віку. Заміна гаджетів на корисні

активності. Розвиток навичок самоконтролю. Встановлення «цифрового детоксу».

2.3. Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти в контексті реалізації Нової української школи.

Поняття наступності у дошкільній та початковій освіті. Основні проблеми забезпечення наступності. Психологічні бар'єри: складнощі адаптації дітей до нових умов, пов'язані зі зміною структури дня, підходів до навчання та вимог; стрес та тривога через новий режим, більшу тривалість занять, зміну навчального середовища. Роль Нової української школи у вирішенні проблем наступності. Основні принципи НУШ. Інтеграція освітніх стандартів. Розвиток ключових компетентностей. Навчання через діяльність.

2.4. Психолого-педагогічні особливості соціалізації дітей у різновікових групах закладу дошкільної освіти.

Поняття соціалізації та її значення для дошкільнят. Основні етапи соціалізації, її значення для формування особистості. Соціалізація у дошкільному віці. Особливості різновікових груп у закладах дошкільної освіти. Психолого-педагогічні особливості соціалізації в різновікових групах. Розвиток емпатії та альтруїзму. Формування лідерських навичок. Рольова взаємодія. Виклики організації соціалізації у різновікових групах.

2.5. Тайм-менеджмент: ефективні інструменти і стратегії.

Основи тайм-менеджменту. Основні принципи тайм-менеджменту. Визначення цілей. SMART-цілі. Інструменти тайм-менеджменту (календарі (Google Calendar, Outlook, Trello, Asana), методи («Pomodoro», матриця Ейзенхауера тощо). Стратегії ефективного управління часом. Значення тайм-менеджменту у професійній діяльності.

Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство.

Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей.

Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо урахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови

безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища.

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій. Психологічні техніки відновлення ресурсного стану педагогів та дітей в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самодопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в дітей.

Ментальне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем ментального здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях.

Модуль III. Професійна діяльність педагогічних працівників в умовах закладу дошкільної освіти

3.1. Нормативно-правові документи в галузі дошкільної освіти

Основні нормативно-правові документами в галузі дошкільної освіти. Аналіз основних законодавчих актів та їх значення. Комплексний підхід до реформування дошкільної освіти. Огляд стратегій та цілей, що лежать в основі реформ. Мета та основні складові Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Складові частини Державного стандарту дошкільної освіти.

Ціннісні орієнтири в дошкільній освіті. Основні принципи та цінності, на яких базується освіта в ранньому віці.

3.2. Організація розвивального безпечного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти

Основні концепції освітнього середовища. Принципи організації розвивального безпечного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти. Визначення та складові (фізичне, соціальне, емоційне, інтелектуальне) освітнього середовища.

Сучасні тенденції в організації освітнього середовища. Перспективи розвитку освітнього середовища.

3.3. Педагогічна етика й етикет: створення комфортного освітнього простору.

Основи педагогічної етики. Педагогічний етикет: комунікація, взаємодія з колегами та батьками, поведінка в колективі. Створення комфортного освітнього простору (фізичний комфорт, емоційна підтримка). Практичні аспекти реалізації педагогічної етики та етикету.

3.4. Особистісний саморозвиток педагога в умовах реформаційних процесів в освіті.

Значення особистісного саморозвитку педагога. Актуальність особистісного саморозвитку педагога в контексті реформ в освіті. Вплив реформ на професійну діяльність педагогів. Майбутні тенденції в освіті та їх вплив на саморозвиток.

Основні компоненти саморозвитку: самоосвіта, рефлексія, професійна мобільність. Методики і технології саморозвитку педагога. Технології самоосвіти (онлайн-курси, вебінари, майстер-класи). Роль професійних спільнот і мереж у саморозвитку. Рефлексія як інструмент саморозвитку. Вплив особистісного саморозвитку на формування професійної ідентичності.

Взаємозв'язок між особистісним і професійним розвитком. Виклики і перешкоди на шляху саморозвитку.

3.5. Інноваційна компетентність вихователя закладу дошкільної освіти: діагностика та перспективи розвитку.

Поняття інноваційної компетентності. Основні складові інноваційної

компетентності. Визначення сильних і слабких сторін інноваційної компетентності вихователів. Ідентифікація потреб у розвитку інноваційних навичок. Супротив змінам: бар'єри та упередження. Виклики на шляху розвитку інноваційної компетентності.

Діагностика інноваційної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти. Критерії оцінювання інноваційної компетентності. Інструменти для діагностики: анкети, тести, портфоліо.

Перспективи розвитку інноваційної компетентності вихователя. Роль керівника закладу дошкільної освіти в розвитку інноваційної компетентності вихователів. Створення умов для професійного розвитку вихователів.

3.6. Професійна компетентність педагогічного партнерства вихователя закладу дошкільної освіти.

Педагогічне партнерство: поняття та принципи. Основні принципи: співпраця, взаємодія, довіра. Вихователь як модератор процесу партнерства. Стратегії розвитку професійної компетентності вихователя. Оцінка ефективності педагогічного партнерства. Виклики та бар'єри в педагогічному партнерстві.

Практика вирішення ситуацій, пов'язаних з комунікацією з батьками та колегами (наприклад, вирішення конфліктів або обговорення проблем дитини). Виконання вправ на розвиток активного слухання, емпатії, конструктивної критики і надання зворотного зв'язку.

3.7. Розвиток лідерської компетентності вихователя закладу дошкільної освіти.

Поняття лідерства та лідерської компетентності у вихованні. Характеристики та риси ефективного лідера-вихователя. Особливості лідерської компетентності в роботі з дошкільнятами. Лідерська компетентність для координації роботи з батьками, колегами та адміністрацією закладу. Складові лідерської компетентності вихователя: комунікативні навички, організаційні здібності, розв'язання конфліктів, вмотивованість та інноваційність.

Методи розвитку лідерської компетентності. Використання коучингових методів для вдосконалення професійних якостей. Розробка стратегії розвитку лідерської компетентності.

3.8. Компетентнісний підхід як основа набуття життєвого досвіду дітей дошкільного віку.

Поняття компетентнісного підходу. Основні компоненти та принципи (індивідуалізація

навчання, активність дитини, ігрова форма навчання, інтеграція знань і вмінь) компетентнісного підходу в дошкільній освіті. Розвиток практичних навичок і самостійності. Соціальні компетенції та комунікативні навички. Формування критичного мислення та креативності.

Методи реалізації компетентнісного підходу у дошкільній освіті: ігрові технології, проєктна діяльність, спостереження та дослідження, спільна діяльність з батьками.

3.9. Розвиток м'яких навичок дітей дошкільного віку (комунікація, співпраця, креативність, критичне мислення, лідерство).

Поняття м'яких навичок (soft skills). Характеристика м'яких навичок: комунікація, співпраця, креативність, критичне мислення, лідерство. Методи і підходи до розвитку м'яких навичок у дітей дошкільного віку (комунікативні ігри, ігри на розвиток співпраці, креативні завдання, рольові ігри на розвиток лідерських якостей і критичного мислення). Soft Skills для розвитку дитини: емоційний інтелект, комунікація та медіаграмотність.

3.10. Граємо та вчимося: інтерактивні ігри для розвитку дошкільнят.

Роль інтерактивних ігор у розвитку дошкільнят. Значення гри для дошкільного віку. Основні цілі інтерактивних ігор для дошкільнят. Види інтерактивних ігор для дошкільнят: рухливі ігри, творчі ігри для розвитку уяви та креативності, пізнавальні та логічні ігри, рольові ігри для соціального та емоційного розвитку.

3.11. Розвиток медіаграмотності засобами критичного мислення у дітей старшого дошкільного віку.

Значення медіаграмотності для дошкільнят. Основні компоненти медіаграмотності для дошкільнят. Уміння розпізнавати основні медіа-джерела. Аналіз медіа-контенту. Роль критичного мислення у формуванні медіаграмотності. Практичні прийоми для розвитку медіаграмотності та критичного мислення у дітей. Вправи для розвитку критичного мислення.

3.12. Емоційна грамотність педагога та розвиток емоційного інтелекту дітей.

Поняття емоційної грамотності. Основні компоненти емоційного інтелекту педагога: самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія, соціальні навички. Методи розвитку емоційного інтелекту у дітей дошкільного віку: пізнання емоцій, розвиток емпатії, емоційна саморегуляція, комунікація через гру.

Впровадження щоденних емоційних вправ. Вправи для розвитку емоційної грамотності педагога. Ігри для розвитку емоційного інтелекту дітей. Вправи на розвиток емпатії та співчуття. Вправи для навчання саморегуляції

3.13. Розвиток соціально-громадянської компетентності у дітей дошкільного віку.

Розвиток соціально-громадянської компетентності у дітей дошкільного віку. Сутність цінностей демократії: відповідальність, участь, свобода, права дитини, повага до різноманітності, верховенство права, рівність, людська гідність. Вплив цінностей та переконань педагогів на взаємодію й комунікацію з дітьми та батьками. Рамка компетентностей для культури демократії: модель, дескриптори, підходи. Поняття про соціально-громадянську компетентність.

3.14. Особистісно-професійний імідж сучасного педагога.

Зміст поняття «особистісно-професійний імідж». Складові особистісно-професійного іміджу: професійні якості (знання, уміння, навички), особистісні якості (емоційний інтелект, стійкість, креативність), соціальні навички (комунікація, уміння працювати в команді, лідерство). Вплив особистісних якостей на формування професійного іміджу. Використання сучасних технологій для підвищення іміджу (соціальні мережі, особисті блоги). Вплив іміджу на успішність освітнього процесу.

3.15. Арт-педагогіка у роботі вихователя закладу дошкільної освіти.

Арт-педагогіка в дошкільній освіті. Основні компоненти арт-педагогіки: мистецькі форми діяльності, візуальні мистецтва, перформативні мистецтва, творчість у повсякденному житті. Роль вихователя в арт-педагогіці. Використання арт-технологій у навчанні. Методи і техніки арт-педагогіки. Використання мистецтва для вираження емоцій. Техніки малювання та створення для зняття стресу.

3.16. Koffi-art як засіб арт-терапії у розвитку емпатії дітей дошкільного віку.

Значення арт-терапії для розвитку емоційного інтелекту та емпатії у дітей. Використання кави як живописного матеріалу (відтінки, текстура). Техніка малювання та живопису за допомогою кави. Використання ароматів та текстур для залучення дітей у творчий процес. Розвиток емпатії через Koffi-art. Використання Koffi-art для обговорення емоційних переживань.

3.17. Формування творчої особистості в інтегрованій творчій діяльності вихованця ЗДО (засобами ниткографії, фольги, природного, викидного та текстильного матеріалів).

Поняття творчої особистості. Інтегрована творча діяльність: сутність та значення. Методи та прийоми у формуванні творчої особистості. Роль педагога у формуванні творчої особистості. Засоби для реалізації інтегрованої творчої діяльності. Розвиток креативності, соціальних і емоційних навичок через інтеграцію різних видів діяльності. Практичні приклади завдань для дітей. Роль співпраці з батьками. Виготовлення поробок (з паперу, текстильних, викидних та природних матеріалів).

Питання для самостійного опрацювання

1. Сучасний освітній простір: мотивація, безпечність та безперешкодність.
2. Інтеграція освіти: нові підходи до навчання.
3. Мотивація як засіб саморозвитку й самореалізації педагогічних працівників.
4. Формування ключових компетентностей у дітей дошкільного віку.
5. Впровадження діяльнісного підходу у навчання та виховання.
6. Використання цифрових інструментів у навчанні дошкільнят.
7. Співпраця з батьками: ефективні стратегії залучення.
8. Методи розвитку креативного мислення у дітей.
9. Формування у дітей уявлень про безпеку та здоровий спосіб життя.
10. Стратегії розвитку аналітичних та критичних навичок у дітей.
11. Психологічні аспекти адаптації дітей до нового освітнього середовища.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / під наук. керівн. Т. Піроженко, авт. кол-в: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 40 с.
2. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П., Сущенко І.М. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / За наук. ред. О.І.Пометун. Харків, 2007. 190 с.
3. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.
4. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
5. Методичний посібник із фасилітації ігрової взаємодії з дітьми дошкільного віку «Граємо разом» / О. Рома, О. Гончаренко, Л. Жданюк, І. Піскова, О. Левандовська, Г. Малевич, О. Черевична, Г. Шварова, О. Шуляк: the LEGO Foundation. Запоріжжя : СТАТУС, 2022. 112 с.
6. Навчаємо мислити критично: посіб. для вчителів / авт-уклад. О.І.Пометун, І.М.Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 144 с.
7. Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості/стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Богданов С. О. та ін. ; заг. ред.: Чернобровкін В. М., Панок В. Г. Київ : Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 208 с.
8. Про.Безпеку: безпечна освітня екосистема громади : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Н.Софій, А. Аносової. Київ : Центр інноваційної освіти «Про. Світ», 2023. 518 с.
9. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога : навчальний посібник / уклад. Т. Й. Бабюк, Н. Г. Каньоса, С. М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. 222 с.